

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nemški liberalci graškega zbora izrekli so, da nimamo na Štajerskem pravice, katero črhniti o preuredbi nove šole. Pet sto medvedov, dolžnost plačati drugo leto samo za ljudske šole 945.400 goldinarjev, o to pa imamo! Dalje imamo še pravico sklepati o ribah, rakih itd., ker vladinega načrta nove postave o ribstvu nemški liberalci vendar niso odbili. Tudi Korošci in gorenji Avstrijani smejo o podobnej postavi sklepati. Slednjim je došla celó poostrena postava o novi šoli; vsak izvoljenec v šolski krajni svet, ako ne vstopi, plača 25—100 fl. globe, kateri pa od seje izostane, 1—10 fl. Da je to kaj čudnega v liberalnej dobi, kdo bi še o tem dvomil? — Saleburški liberalci so sami sebe iz deželnega zbora pognali. Ker so namreč zavoljo konservativne večine hrabro pete odnesli, položil je liberalni glavar grof Lamberg tudi svojo častno mesto in všel. Na to je od ministra Taaffeja bil imenovan konservativec grof Chorinski v deželnega glavarja in konservativce kanonik Lienbacher v njegovega namestnika. Liberalci so toraj s svojim kuhanjem zgubili vse! — Koroška dežela imela je deželnih stroškov lani blizo 900.000 fl. — Kranjski liberalci in nemčurji hočejo bernjo župnikom vzeti, čeravno se protivijo župniki in posestniki; cesar so 4000 fl. darovali za po toči strahovito zadete Kranjce v Krškem, Mokronogu itd. Učitelje imajo pa uže preveč; zato bodo v Ljubljani pripravnico za nje skrčili za 2 letnika. V Idriji obhajali so 300letnico na rudokop živega srebra; minister grof Falkenhain je se svečanosti udeležil; pojdoč je Celje obiskal in ogledoval tamošnjo cink-fabriko. — V moravskem zboru je grof Belkriedi, v Gališkem pa poslanec Tiškijevič pouzročil preiskovanje o hudih nasledkih svobodnega razkoso-vanja in drobljenja posestev; liberalcem se pri tem koža ježi. — Česko zadela je velika nesreča, grozna toča in povodenj je poškodila velik kos dežele. V deželnem zboru bode načrt novega in pravičnejšega volilnega reda brez dvombe zavržen od liberalne nemške večine. V Dalmaciji spravljajo judovski in italijanski oderuhi s posojili posestva v svojo oblast in delajo iz posestnikov slovanskih same „koloni“ t. j. viničarje ali najemuške, kateri $\frac{1}{2}$ ali $\frac{2}{3}$ vseh pridelkov gospódi judovsko-italijanskej izročujejo. Novo robstvo! — Ogerski državni zbor je sklenil postaviti most črez Dravo pri Barču ter je zborovanje odložil do 25. sept. t. l. Hrvatski sabor je sprejel novo pogodbo in se Magjarom vdal na milost in nemilost pa tudi na lastno gmotno škodo 3 milijonov goldinarjev na leto. Vrhu tega je še dvomljivo, ali bodo res dosegnoli spojenje hrvatske granice s kraljestvom hrvatskim ali ne. Magjari nekoliko menje gorijo za Turka, vendar zahtevajo, naj Avstrija nikakor ne dopusti, da bi se doli na Turškem osnovala velika jugoslovanska, pred vsem bolgarska, država.

Vnanje države. Pretečeni teden bila je po vsej srednji Evropi huda nevihta z nalivi in točo; na Pruskem in v Šleziji je mnogo brambov podrli in ljudi usmrtila. Podobno je tudi v političnem svetu nevihta zbrana, ki se utegne nad evropsko Turčijo vsuti. V Berlinu so uže poslaniki evropskih velevlad sklenoli, da ima turški sultan Črnogorecem redno izročiti pokrajino ob Jadranskem morji do reke Bojane z mestom Dulcinom vred, Grkom pa velik kos Epira do Kalame z Janino in skoro celo Tesalijo do Olimpa; ako se turški sultan ne vda iz dobra, bo dobil vojsko; angleško in francosko brodovje bo krotilo turške ladije, a Grki bodo 38.000 mož poslali v jim odkazane dežele, v sili jim pridejo Italijani na pomoč. To utegne biti začetek koncu Turčije. — Bolgarsko sebranje odmerilo je za šolstvo 1,372.000 frankov in za vojaštvo 10 milijonov. V Ruščuku so Bolgari od Rusov prejeli 15.000 novih pušek. — Srbski knez Milan pride 27. jun. na Dunaj našega cesarja obiskovat. — Pruski zbor je sprejel paragraf Bismarkove cerkvene postave, da se izgnani škofje vrnejo na svoje sedeže. Bismark je torej vse premagal, le sv. katoliške Cerkve ne! Hvala večnemu Bogu, to je zopet sijajen dokaz pred vesoljnim svetom, da je ona od Boga ustanovljena in varovana; freimaurerji se jezijo nad Bismarkom. — Francozje, ali prav jihovi freimavrerji in judje, sklenoli so vse pariške komuniste požigalce in roparje pomilostiti, a dne 29. jun. 23.000 jezuitov, šolskih bratov in sester iz njihovih samostanov iztirati. Vsled tega začenjajo mnogi Francozje misliti na izgnanega svojega katoliško-vernega kralja, ki pri nas prebiva v Gorici, da bi ga pozvali nazaj. — V Rimu so katoličani pri mestnih volitvah freimaurerje spodrinoli; celo stari Garibaldi je propal. Sv. oče Leon XIII. so mešnike pohvalili, kateri so vrlo k zmagi pripomagali. — Amerikanci so v New-Yorku postavili največji most na svetu; dolg je 1052 metrov in 25 širok. — V južni Ameriki so Chilenci bolivijsko vojsko potolkli in njihovo brodovje bombardira uže tretjič pomorsko mesto peruvijansko Callao.

Za poduk in kratek čas.

Štajerska in nemško-liberalno gospodstvo od l. 1861—1881.

II. Deželni zbori ne zborujejo redno, ker jih večno zborovanje dunajskega državnega zbora preveč moti. Tako štajerski deželni zbor ni bil sklican ne l. 1877, ne l. 1879. Kedar pa zboruje, dobiva vsak poslanec po 5 fl. plače na dan. Vrhu tega je mnogo potroškov za stenografe, pisarje, tiskovine itd. Vsi stroški vkup znašajo po 15000 fl. Ti so neizogibni, dokler bodemo volili poslance. Drugače je pa zastran deželnega odbora in jemu podređenih okrajnih zastopov in zraven obeh še obstoječe ces. kralj. namestnije graške in raznih